

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ -16-06 מדינת ישראל

בפני כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ

בעניין: מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

המאשימה

נגד

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד איתן להמן

גזר דין

העובדות וטענות הצדדים

1. הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של סיוע לגידול ולהחזקת סם מסוכן. העובדות פורטו בהכרעת הדין מיום 16.3.17. בקצרה, הנאשם הועמד לדין בכתב אישום שייחס לו ניהול "מעבדת סמים" וגידול סם מסוג קנבוס במשקל של כ-109 ק"ג. כתב האישום ייחס לנאשם, בנוסף לגידול והחזקה של הסמים ומתן חצרים, גם עבירות של היזק בזדון וגניבת חשמל הקשורות לעבודות שבוצעו בדירה בה גודלו הסמים, לצורך קיום המעבדה והתנאים לגידול הסמים. הנאשם זוכה מעבירות אלו, ובהכרעת הדין קבעתי כי הנאשם מורשע בעבירה של סיוע לגידול והחזקת הסמים, בשל כך ששכר את הדירה בה נוהלה המעבדה, אך לא הוכחה מעורבות כלשהו שלו בגידול הסמים וקיום המעבדה.

2. בטיעונים לעונש טענה ב"כ המאשימה כי לנאשם היה חלק משמעותי בתרומה ליצירת התנאים שאיפשרו את הקמת המעבדה, בכך שסיפק את הבית בו הוקמה המעבדה, וכי הנאשם בחר לאפשר קיום המעבדה ולקבל את התמורה ולא לגרום להפסקה ולשינוי המצב. היא ציינה כי מדובר בסמים במשקל גדול והדבר מצביע על פוטנציאל הנזק. לטענתה הערכים המוגנים בעבירות סמים הם שמירה על שלום הציבור ובריאותו, ומניעת הנזקים העקיפים הנלווים להפצה ושימוש בסמים מסוכנים, וחומרת העבירות באה לביטוי בענישה המחמירה שהוטלה עליהן אלו בחוק. גידול הסמים הוא החוליה הראשונה בשרשרת הפקת הסמים, ומכאן חשיבות המאבק בה. ב"כ המאשימה הפנתה לשורה של פסקי דין

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ-16-06 מדינת ישראל

ולנסיבותיהם, וטענה כי המתחם לעבירת הסיוע בנסיבות בהן הורשע הנאשם נע בין שנים עשר לעשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל.

באשר לעונש בתוך המתחם טענה כי יש להביא בחשבון את עברו הפלילי המכביד של הנאשם ואת העובדה שניהל הוכחות, המציבים את הנאשם ברף הגבוה של המתחם, ומאידך את נסיבות חייו הקשות של הנאשם, שבגינן אין למקמו ברף העליון ממש. המאשימה ביקשה להטיל על הנאשם עונש של שמונה עשר חודשי מאסר, מאסר על תנאי וכן קנס המתחייב מכך שמדובר בעבירות כלכליות. בנוסף ביקשה להכריז על הנאשם כחוסר סמים ולחלט את המוצגים שנתפסו, מכשירים ששימשו את המעבדה.

3. ב"כ הנאשם טען כי בהכרעת הדין אומצה גירסתו של הנאשם, לה טען מלכתחילה, לפיה שימש כ"קוף" בלבד בביצוע העבירות, וכי מטעם זה אין לזקוף לחובת הנאשם את ניהול התיק, אשר הביא לתוצאה של קבלת גירסתו. הוא טען בנוגע לנסיבות החיים הקשות של הנאשם, העדר מערכות תמיכה והשימוש בסמים מגיל צעיר שדירדרו את הנאשם לאורח חיים עברייני, שאליו חזר הנאשם גם לאחר תקופה של גמילה. הסניגור טען כי בשיקולי הנזק שהועלו ע"י ב"כ המאשימה יש להתחשב גם במחדלי החקירה של המשטרה, אשר גרמו לכך שלא נתפסו האחראים בפועל לניהול המעבדה וגידול הסם. הסניגור הוסיף וטען כי הנאשם לא נכח במקום בפועל ולכן לא ניתן לייחס לו מעורבות בנוגע לכמויות הסם. הוא ציין את חלקו הקטן של הנאשם, והפנה אף הוא לפסיקה. לטענתו מתחם הענישה נע בין חמישה לבין שלושה עשר חודשי מאסר, ולגבי הנאשם שבפני ניתן להסתפק בתקופת מעצרו המגיעה כבר ללמעלה מתשעה חודשים. עוד ציין הסניגור כי אין חשש אמיתי שהנאשם יהיה מעורב בעתיד בעבירות דומות, שכן אין לו כלל אפשרות להקים מעבדה בכוחות עצמו, והוסיף כי הנאשם מעוניין לעשות ניסיון נוסף להיגמל מסמים, ומבקש לשלוח אותו לגמילה במסגרת תיק עבירות הרכוש המתנהל נגדו בבית המשפט בתל אביב.

הנאשם עצמו אף הוא התייחס לרצונו לצאת לקהילה ולהיגמל, ולנהל אורח חיים נורמטיבי עם משפחתו.

מתחם העונש ההולם

4. עבירות הסמים פוגעות בשלומם ובריאותו של הציבור. גידול סם בכמויות גדולות והחזקה שלא לצריכה עצמית תורמות להפצת הסם. בנוסף לשימוש בסם עצמו, ההתמכרות לסמים והצורך במימונם יוצרת מעגלים רחבים של פשיעה בתחום הרכוש ובתחומים

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ -16-06 מדינת ישראל

נוספים. בתי המשפט עמדו על הצורך בענישה משמעותית בעבירות אלו, והעונשים שנקבעו בחוק לעבירות הסמים הם חמורים ומגיעים לעשרים שונות מאסר לעבירות החמורות. עם זאת, במקרה הנוכחי חלקו של הנאשם באירוע כולו היה מינימלי, לא הוכח והנאשם לא הורשע במעורבות כלשהו בעיסוק בסמים עצמם ובגידולם, אלא בהעמדת הדירה ששכר לרשות המגדלים בלבד.

5. עינתי בפסקי דין, כולל אלה שהצדדים הפנו אליהם. אתייחס לפסיקה הנוהגת:

ע"פ 8988/16, אשר בן סימון נ' מדינת ישראל – המערער הורשע בעבירות של הכנה והפקה של סם מסוכן וכן בעבירת סחר, בכך שהקים וניהל בביתו במשך מספר חודשים מעבדה לגידול סמים בכמות של כ-87 ק"ג, וכן באספקה של כמות קטנה לאדם אחר. מדובר, כאמור, בביצוע עיקרי ואחריות לניהול המעבדה בביתו של המערער. הוא נדון לשלושים ושישה חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס בסך 40,000 ₪ וחילוט הרכוש שנתפס.

ת"פ (מרכז) 46662-04-15, מדינת ישראל נ' ערן סגל - הנאשם הורשע בכך ששכר דירה, הקים בתוכה מעבדה לגידול סמים, והחזיק בצמחי קנבוס במשגל של כ-79 ק"ג. הוא נדון לשלושים חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס בסך 20,000 ₪ וחילוט סכום כסף וקטנוע.

ת"פ (חיפה) 16958-01-14, מדינת ישראל נ' חייק – הנאשם החזיק במבנה ובו מעבדה וסם מסוג קנבוס במשקל של כ-60 ק"ג, וגידל את הסמים באופן "תעשייתי" – חקלאי". נקבע מתחם שבין שנים עשר לשלושים חודשי מאסר בפועל, והנאשם נדון לשמונה עשר חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 10,000 ₪.

ת"פ (ת"א) 33001-11-14, מדינת ישראל נ' אדם אוחנה – הנאשמים הורשעו בעבירות של גידול סמים והחזקתם שלא לצריכה עצמית. מדובר בגידול צמחים במשקל של כ-100 ק"ג. נאשם 1 הורשע בעבירות של סיוע לגידול סם ושתי עבירות של החזקה שלא לצריכה עצמית. העובדה שהנאשם החזיק ברכבו חלק מהסם שגודל, במשקל 1.25 ק"ג, מצביעה על מעורבות בפועל גבוהה מזו של הנאשם שבפני. על נאשם 1 הוטל עונש של שישה חודשי מאסר שהומרו בעבודות שירות, וכן עונשים נוספים כולל קנס בסך 3,000 ₪ וחילוט רכב. בעניינה של נאשמת 2 נקבע מתחם בגין סיוע לגידול סמים, שתי עבירות חזקת סם שלא לצריכה עצמית ועבירה אחת של החזקה לצריכה עצמית לתקופה שבין חמישה עשר עד שלושים וארבעה חודשי מאסר. נאשמת 2 נדונה לעשרים חודשי מאסר והפעלת תנאי, חלקו

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ -16-06 מדינת ישראל

בחופף וחלקו במצטבר, ונאשם 3 שהורשע בגידול הסם נדון לשלושים ושימונה חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס בסך 20,000 ₪.

ת"פ (מרכז) 12-05-30278, מדינת ישראל נ' בן שמעון – הנאשם שכר דירה וגידל בה סם מסוג קנבוס במשקל כ-33.5 ק"ג. נקבע מתחם שבין שמונה עשר לשלושים חודשי מאסר בפועל, והנאשם נדון לעשרים ושלושה חודשי מאסר בפועל והפעלת מאסר על תנאי, חלקו במצטבר, ולקנס בסך 5,000 ₪.

ת"פ (מרכז) 10-07-2456, מדינת ישראל נ' צארלי תבל – הנאשמים הורשעו בעבירות סמים שונות והגיעו להסדרי טיעון שכללו עונשים מוסכמים. נאשם 1 הורשע בקשירת קשר עם נאשם 4 לפיו שכרו יחידת דיור על מנת שתשמש מקום למשחקים אסורים, וסיכמו שנאשם 4 יתייצב בכזב בפני בעל הדירה ויחתום על חוזה שכירות כדי להסתיר את זהותו של נאשם 1. נאשמים 1 ו-3 גידלו והחזיקו באותה דירה סמים, בכמויות קטנות משמעותית מהכמות שגודלה בתיק שבפני. נאשם 1 נדון לשנים עשר חודשי מאסר בפועל ועונשים נוספים כולל קנסות משמעותיים, נאשם 4 נדון למאסר על תנאי.

אציין כי על פי עובדות כתב אישום זה נאשם 4 היה שותף לקשר לשכירת דירה לצורך ניהול משחקים אסורים, ומפסק הדין לא עולה שהיה מעורב בעבירות הסמים. ואילו לגבי הנאשם שבפני קבעתי בהכרעת הדין כי היה מודע לכך שהוא מסייע לגידול סמים.

עפ"י (מרכז) 16-10-34383, מדינת ישראל נ' יעקב קדר – המשיב הורשע בייצור סם, החזקת כלים, החזקת סם שלא לצריכה עצמית, החזקת ציוד וגידול קנבוס בכמות גדולה שאינה ידועה במדויק. בבית משפט השלום נקבע מתחם שבין עשרה חודשים לבין עשרים ושישה חודשי מאסר, אולם בית המשפט חרג לקולא והטיל על המשיב עונש שעיקרו מאסר בעבודות שירות. ערעור המדינה התקבל, לאחר שלא הוכח שהמשיב הופעל על ידי אחרים, ובהתחשב בהליך הטיפולי שעבר הוטל על המשיב עונש של שמונה חודשי מאסר בפועל.

ת"פ 15-06-56927, מדינת ישראל נ' דן אוחיון – הנאשם הורשע בגידול שתילי סם במשקל כ-13 ק"ג ובהחזקת כמויות נוספות של סמים, שיתף פעולה עם הליך טיפולי, נקבע מתחם שבין מאסר בעבודות שירות לשנת מאסר והנאשם נדון, תוך חריגה מהמתחם, לשלי"צ ועונשים נוספים שאינם כוללים מאסר בפועל.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ -16-06 מדינת ישראל

6. מניתוח הפסיקה עולה כי העונשים החמורים יותר של שנה וחצי ולמעלה מכך הוטלו על מי שהיו מעורבים מעורבות של ממש בניהול מעבדות הסמים. כאמור, הנאשם שבפני הורשע בסיוע בלבד, ונקבע כי לא היה מעורב כלל בניהול מעבדת הסמים ובעיסוק בסמים.

לאור האמור אני סבורה שמתחם הענישה ההולם נע בין שישה לבין שמונה עשר חודשי מאסר בפועל.

העונש הראוי במקרה זה

7. לנאשם עבר פלילי מכביד. לחובתו עשרות הרשעות קודמות, בעבירות מסוגים שונים כולל עבירות סמים ורכוש, ובעיקר בעבירות התפרצות. פרופיל ההרשעות מתאים לאדם המכור לסמים קשים ומממן את צריכתם על ידי ביצוע עבירות רכוש. לאחרונה נקבעה אחריותו של הנאשם בתיק נוסף במספר עבירות, כולל עבירות גניבה והתפרצות, והתיק נמצא בהליכי פרשת העונש.

לא התבקש תסקיר של שירות המבחן ובימים אלה לא עומד על הפרק הליך טיפולי. עם זאת, הנאשם הביע את רצונו להשתקם ואמר שיבקש להיכנס להליך כזה במסגרת התיק הנוסף המתנהל נגדו. הנאשם שהה בעבר בקהילה טיפולית ושינה את אורח חייו לתקופה של מספר שנים. כך, הגם שלא ניתן לראות את הנאשם כמי שמצוי בהליך טיפולי, קיימת בעניין זה קרן אור אשר יתכן שתשפיע בעתיד.

8. לזכות הנאשם יש לציין כי ניהול הוכחות בתיק היה מוצדק והביא לצמצום משמעותי של העבירות בהן בסופו של דבר הורשע הנאשם לעומת כתב האישום המקורי. על כן אין לזקוף את ניהול ההוכחות לחובת הנאשם, וההפך מכך: הנאשם הודה מלכתחילה במרבית העובדות שבהן הורשע, כך שניתן לראותו כמי שנטל אחריות למעשיו.

הנאשם לא היה מעורב בפועל בעבירות הסמים עצמן, אלא סייע להן בשכירת הדירה בלבד. הנאשם פעל מתוך מצוקה כלכלית ואישית, הוא תואר על ידי בא כוחו כבעל "אישיות דלה", ובהכרעת הדין קיבלתי את הטענה לפיה הנאשם אינו מסוגל, הן כלכלית והן מבחינת יכולותיו האישיות, להקים או לנהל מעבדת סמים או ליטול חלק משמעותי באופרציה כזאת.

המפעילים והגורמים הדומיננטיים העומדים מאחורי הפעלת המעבדה לא נמצאו ולא הועמדו לדין, ונראה כי אילו פעלה המשטרה אחרת היה סיכוי טוב להתחקות אחר

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ -16-06 מדינת ישראל

המפעילים ולהעמידם לדין. בהכרעת הדין התייחסתי למחדלי החקירה, ואלה רלוונטים בגזירת עונשו של הנאשם.

לאור האמור הנאשם מצוי במרכזו של מתחם הענישה.

9. בעבירות הנדונות כאן, המבוצעות ממניעים כלכליים, ראוי בדרך כלל לכלול בגזר הדין גם רכיב כספי. עם זאת, במהלך המשפט עלה מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, שהיה הגורם לביצוע העבירה שבפני. הנאשם נתון במעצר בתיק זה ובתיק אחר, וככל הנראה צפוי לעונש מאסר גם בתיק האחר. גם אם ישוחרר להליך גמילה, אין הנאשם צפוי להשתכר ולהרוויח בתקופה הקרובה, כך שאין באפשרותו לעמוד בתשלום קנס, ומשמעות הטלת קנס תהיה הארכה נוספת של מאסרו של הנאשם. בנסיבות אלו אני נמנעת מהטלת עונש של קנס.

באשר לבקשת החילוט, מאחר שהנאשם לא הורשע בביצוע עיקרי של עבירות הסמים, אני נמנעת מהכרזה עליו כסוחר סמים. עם זאת, המוצגים שנתפסו ופורטו בבקשת החילוט שבכתב האישום שימשו לביצוע עבירות, הנאשם אינו מתנגד לחילוטם ואין מי שטוען לבעלות בהם, ועל כן אני מורה על חילוט מוצגים אלה.

10. לאור כל האמור אני דנה את הנאשם לעונשים אלו:

1. מאסר בפועל למשך שנה אחת, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה.
2. מאסר על תנאי לארבעה חודשים למשך שלוש שנים על כל עבירת סמים למעט החזקת סם לשימוש עצמי.
3. המוצגים שנתפסו המפורטים בפרק ג' של כתב האישום יחולטו לטובת המדינה או יושמדו.

ניתן היום, כ"ח אדר תשע"ז, 26 מרץ 2017, בנוכחות הצדדים.
זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ-06-16 מדינת ישראל

חגית מאק-קלמנוביץ, שופטת